

Actieplan Rotterdamse klimaatdoelen

Adviezen en voorstellen voor een duurzame
Rotterdamse samenleving

Rotterdamse Klimaataanjagers
Rotterdam – januari 2026

Introductie & randvoorwaarden

01. Economie en duurzaamheid zijn onlosmakelijk verbonden

02. Maak een uitvoeringsgericht en consistent klimaatplan voor Rotterdam

03. CO₂-sturing moet breder: ook scope 3 doet mee

Inhoud

12 actie-adviezen

Bewoners

01. Bespaar samen met circulaire en sociale maatregelen

02. Stimuleer gezond eten en duurzame consumptie

03. Help bewoners met vergroenen, isoleren en besparen

Stad

04. Bouw niet of bouw Paris Proof

05. Stuur duurzaam op gebiedsniveau

06. Vergroen en bespaar energie in kwetsbare wijken

Haven en maakindustrie

07. Stuur op toekomstbestendige bedrijvigheid

08. Creëer ruimte voor circulair ondernemen

09. Stimuleer vraag naar duurzame producten

Gemeente

10. Kies voor een integrale en wijkgerichte aanpak

11. Veranker duurzaamheid in onderwijs en cultuur

12. Lobby samen met bedrijven uit de stad

4 moonshots

Moonshot 1

2030: de 100 armste en warmste straten vergroend

Moonshot 2

2030: 25% van de woningen gebouwd in hout

Moonshot 3

2030: 1 miljoen ton verwerkt in de Raw Materials Hub

Moonshot 4

2030: Campus Rotterdam in top 5 Europese industriële campussen

Bewoners

Wat kan de gemeente doen om bewoners te helpen?

“In Rotterdam wordt jaarlijks in gewicht net zoveel voedsel verspild als 13 Euromasten.”

Bron: Samen Tegen Voedselverspilling. (n.d.).
KB: Klimaat infographic | Wat is de impact van voedselverspilling op het klimaat?

01

Bespaar samen met circulaire en sociale maatregelen

Rotterdam ondersteunt wijkhubs voor lenen, delen en repareren, voert gedifferentieerde afvaltarieven en betere afvalscheiding in, en zet een stadsbrede campagne op om circulair gedrag normaal te maken. Onderwijsopdrachten worden gekoppeld aan echte duurzaamheidsvragen in wijken.

02

Stimuleer gezond eten en duurzame consumptie

De gemeente ontwikkelt een voedselstrategie gericht op lokaal, plantaardig en gezond eten. Winkelaanbod wordt gestuurd richting duurzame opties, korte ketens worden versterkt en ‘fast fashion’/‘fast food’ wordt ontmoedigd. Bewoners en MKB worden voorbereid op EU-wetgeving zoals Right to Repair.

03

Help bewoners met vergroenen, isoleren en besparen

Bewoners krijgen met praktische aanpak zonder ingewikkelde ondersteuning bij vergroenen, isoleren (met biobased/circulaire materialen) en energie besparen. Hierdoor gaan de woonlasten omlaag. Ga bij stimulerende maatregelen voor ‘in één keer goed’.

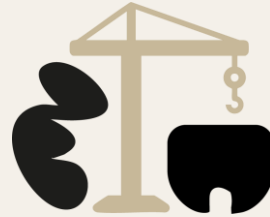
Stad

Wat kan de gemeente doen in gebieden en de openbare ruimte?

“In Nederland kunnen we 1 miljoen woningen toevoegen binnen de bestaande bebouwing.”

Bron: NRC. (2025, 12 november). Verborgen in bestaande gebouwen zijn een miljoen extra woningen te vinden. NRC.

04

Bouw niet of bouw Paris Proof

Renovatie en hergebruik van gebouwen krijgen prioriteit boven nieuwbouw. Als nieuwbouw nodig is, bouw Paris Proof: biobased materialen, lage CO₂-impact en herbruikbaarheid. De gemeente stimuleert CO₂-certificaten en circulair bouwen via eigen en andermans projecten. Dit geldt ook voor infrastructuurprojecten.

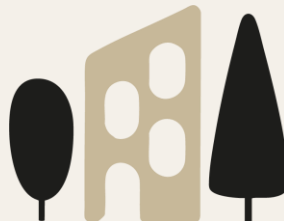
05

Stuur duurzaam op gebiedsniveau

De stad wordt benaderd als één samenhangend systeem. Compacte, groene wijken en gebiedsgerichte CO₂-doelstellingen zorgen dat mobiliteit, materialen en energie worden beperkt of efficiënter worden ingezet. Water, lucht en bodemkwaliteit worden leidend in gebiedsplannen

06

Vergroen en bespaar energie in kwetsbare wijken

Kwetsbare, warme buurten worden straat-voor-straat vergroend en gekoppeld aan energieaanpakken zoals warmtenetten en energiehubs. Bewoners, scholen en ondernemers worden betrokken. Vergroening werkt tegelijk aan gezondheid, hittebestrijding en klimaatadaptatie.

Haven en maakindustrie

Wat moet de gemeente doen om haven en industrie richting een duurzame toekomst te leiden?

“De Rotterdamse haven is verantwoordelijk voor 15 tot 20% van de totale landelijke CO₂-uitstoot”

Bron: Rijnmond. (2023). Zo zit het écht met de CO₂-uitstoot door de Rotterdamse haven (en die is waarschijnlijk hoger dan je denkt).

07

Stuur op toekomstbestendige bedrijvigheid

Kies als stad actief welke industrieën wél en niet passen in het toekomstige Rotterdam. Investeer gericht in bedrijven van de toekomst, en bouw vervuilende of niet-duurzame industrieën gecontroleerd af. Maak actieagenda's voor een integrale aanpak van grondstoffen-én energietransitie. Zet nog sterker in op energiebesparing, flexibel stroomgebruik en opslag voor een toekomstig energiesysteem.

08

Creëer ruimte voor circulair ondernemen

Bepaal voor welke grondstoffen Rotterdam een circulaire hub wil zijn en reserveer hier gericht ruimte voor in haven- en bedrijventerreinen. Herstructureer bestaande locaties om plek te maken voor nieuwe circulaire ketens. Borg altijd lucht-, water-, en bodemkwaliteit en benut experimenteerruimte in wet- en regelgeving om de overgang van lineaire naar circulaire economie te versnellen.

09

Stimuleer vraag naar duurzame producten

Via inkoopbeleid, 'buyer groups' en 'launching customer'-rollen vergroot de gemeente de vraag naar circulaire en klimaatneutrale producten. Zo kunnen duurzame bedrijven opschalen. De gemeente stimuleert collectieve inkoop en loopt vooruit op Europese normen om samen te leren hoe inkoopketens kunnen verduurzamen.

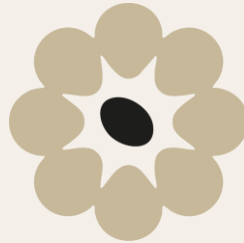
Gemeente

Wat moet de gemeente zelf doen?

“In Rotterdam behalen we zonder aanvullende maatregelen slechts 38% CO₂-reductie, in plaats van de beoogde 55% in 2030.”

Bron: DCMR Milieudienst Rijnmond. (2025). Effect Klimaat Actieplan Rotterdam 2025: Beoordeling CO₂-effect van maatregelen. Schiedam: DCMR.

10

Kies voor een integrale en wijkgerichte aanpak

Rotterdam werkt met integrale wijkteams die duurzaamheidsopgaven bundelen (energie, circulariteit, leefomgeving, bewonersaanpak). De aanpak is klant, praktisch en uitvoeringsgericht: meten, leren, bijsturen en successen zichtbaar maken. Maak inzichtelijk wat effect heeft en wat niet, en stop met de dingen die niet werken. Durf fouten te maken en creëer transparantie voor bijsturing, gezamenlijk leren en betrokkenheid.

11

Veranker duurzaamheid in onderwijs en cultuur

Verbind onderwijs, cultuur en debat structureel aan de klimaatopgave en benut bestaande initiatieven. Laat mbo, hbo en universiteiten gezamenlijk onderzoek en innovatie richten op Rotterdamse duurzaamheidsuitdagingen. Positioneer klimaat nadrukkelijk binnen TU Delft – Campus Rotterdam en benut de komst voor events, samenwerkingen, pilots en opschaling van transitieopgaven te versnellen

12

Lobby samen met bedrijven uit de stad

Rotterdam ontwikkelt met bedrijven, regio en nationale partners een meerjarige lobbyagenda rond klimaat en grondstoffen. De gemeente wil vroeg meedenken bij EU- en Rijksbeleid en positioneert zichzelf als motor van de Europese grondstoffentransitie, met behulp van het ophalen van Europese en landelijke fondsen.

Moonshot-projecten

'Moonshots' zijn grootse, missiegedreven projecten, gericht op complexe maatschappelijke uitdagingen (Mazzucato⁷). De naam komt van het Apollo-project, dat begon met de hoge ambitie die de Amerikaanse president John F. Kennedy in 1961 uitsprak: vóór het einde van het decennium een mens op de maan laten landen en hem veilig terugbrengen naar de aarde.

Moonshot 2

2030: de 100 armste en warmste straten vergroend

In 2030 zijn de 100 'armste en warmste' straten vergroend. We doen dit straat voor straat, met een praktische en lerende aanpak, vanuit een meerjarig programma met breed maatschappelijk en politiek draagvlak.

Ambitie 2030:

- 100 'armste en warmste' straten zijn vergroend

Resultaat 2030:

- minder hitte-eiland effect in de stad;
- meer beleving van gezondheid;
- minder autobewegingen, meer lopen en fietsen..

Mogelijke financiering & partners:

- Gemeente Rotterdam;
- Rotterdams Weerwoord;
- Woningcorporaties en beleggers;
- Lokale bewonersinitiatieven.

25% van de woningen gebouwd in hout

In 2030 bouwen we 25% van de nieuwe woningen in Rotterdam met hout en andere biobased materialen. Daarmee maken we woningen duurzamer en kunnen we bovendien sneller en goedkoper bouwen.

Ambitie 2030:

- de grootste belemmeringen voor houtbouw binnen de gemeente zijn weggenomen (Houtbouwpact10);
- 25% van de nieuwbouw wordt gebouwd in hout en met andere biobased materialen.

Resultaat 2030:

- uitstoot van 20.000 ton CO₂-eq. / jaar vermeden in de Rotterdamse bouwsector (GroupA11);
- de bouwsector legt 12.000 ton CO₂-eq. / jaar vast in Rotterdamse gebouwen (GroupA11);
- de gemiddelde woonkwaliteit, beleving en gezondheid van gebouwen is verhoogd door toename van houtbouw.

Mogelijke financiering & partners:

- Gemeente Rotterdam;
- ontwikkelaars, beleggers en woningcorporaties actief in Rotterdam;
- Rijk (Samenwerkingsagenda Toekomstbestendige Gebiedsontwikkeling, Nationale Aanpak Biobased Bouwen);
- Provincie Zuid-Holland (kansen voor de agrarische sector, circulaire agenda Zuid-Holland en woningbouwopgave Zuid-Holland).

2030: 1 miljoen ton verwerkt in de Raw Materials Hub

In 2030 is in de Rotterdam Raw Materials Hub meer dan 1 miljoen ton secundair materiaal verwerkt tot nieuwe grondstof en geleverd aan de industrie of bouw in Rotterdam.

Ambitie 2030:

- 1 miljoen ton secundaire grondstoffen per jaar verwerkt.

Resultaat 2030:

- 50 hectare (haven)ruimte gereserveerd voor circulaire maak- en recyclingbedrijven;
- 150 –200 circulaire bedrijven geclusterd actief binnen de hubs (startups, MKB, grote bedrijven);
- grote bijdrage aan leveringszekerheid van kritieke materialen voor Nederlandse en Europese industrie;
- > 500 banen in demontage, lokale productie en stedelijke logistiek.

Mogelijke financiering & partners:

- Gemeente Rotterdam;
- Havenbedrijf;
- MRDH, regiegemeenten en provincie Zuid-Holland;
- circulaire bedrijven/ initiatiefnemers.

2030: Campus Rotterdam in top 5 Europese industriële campussen

In 2030 is de Campus een toonaangevende industriële campus in Europa, onderscheidend in het verbinden van STEM-expertise met maatschappelijke acceptatie en opleiden van ingenieurs van de toekomst.

Ambitie 2030:

- de Campus Rotterdam staat in de top 5 industriële campussen van Europa.

Resultaat 2030:

- 150 –200 circulaire en duurzame bedrijven actief op en rond de campus;
- 3.000 –5.000 studenten, onderzoekers en professionals betrokken bij maakindustrie, bouw, haven en leefomgeving;
- 10 –20 toepasbare innovaties met marktintroductie en aantoonbare klimaat- en leefomgevingsimpact.

Mogelijke financiering & partners:

- Gemeente Rotterdam;
- mbo/hbo/wo-instellingen;
- bedrijven uit maakindustrie, bouw, haven en maritieme sector;
- Rijk en provincie Zuid-Holland;
- publieke en private investeringspartners.

Download het Actieplan [hier](#)

Actieplan Rotterdamse klimaatdoelen is een onafhankelijk adviesstuk van de samenwerkende Rotterdamse Klimaataanjagers:

Sabine Biesheuvel – Klimaataanjager Circulair
 Wout van der Heijden – Klimaataanjager Bouw
 Anne-Marie Spierings – Klimaataanjager Haven & Industrie

Meer informatie over de Rotterdamse Klimaataanjagers en hun werkwijze is te vinden op de website van [Ondernemen010](#).

Vormgeving: Ethos
 Tekstredactie: First Morning
 Projectcoördinatie: Kickstad

Reageren of geïnteresseerd in een presentatie? Stuur dan een mail aan marcella@kickstad.nl.

Beelden zijn afkomstig uit de beeldbank van Rotterdam (rechtenvrij), tenzij anders vermeld.

Januari 2026